

Τα ζοφερά αδιέξοδα των «ασταδών» προσωπικοτήτων

του **Αλέξη Ν. Δερμετζόγλου**
Κριτικού Κινηματογράφου
Ιατρού Μικροβιολόγου

Φαίνεται πως την Ιατρική στο σινεμά τη δεχόμαστε μέσα από δύο ιδιαίτερες καταστάσεις χαρακτηριστικές της εποχής της προόδου και της τεχνολογίας. Δημιουργούν επιδράσεις που αφορούν την ψυχική σφαίρα και είναι και άλλες, όταν η μοριακή βιολογία ή και η τεχνολογία των computers θα δημιουργεί παράδοξες εξελίξεις.

Προσωπική πρόβλεψή μου είναι πως το σινεμά θα τρέχει πλέον πίσω από τα προβλήματα ταυτότητας, που λογικά θα επιφέρουν ψυχικές αναστατώσεις. Επ' αυτού τρία τουλάχιστο σχετικά πρόσφατα φιλμ δίνουν το στίγμα της εξέλιξης. Στην **“Πύλη της κολάσεως”** η κοπέλα ηρωίδα που πάσχει από ψυχικά προβλήματα, αν και έχει σπουδάσει ψυχολόγος, διαθέτει “ασταθή” προσωπικότητα. Αυτός είναι ένας κομψός και καλοδιατυπωμένος ψυχιατρικός όρος που θα τον ακούμε πλέον συνεχώς, όχι τόσο στο σινεμά (αυτό είναι το λιγότερο), αλλά στην καθημερινή ζωή.

“Ασταθής” προσωπικότητα, δηλαδή αυτή που διασπάται εύκολα, η ευένδοτη, η όχι συγκροτημένη, η έτοιμη να διαλυθεί. Από τη δεκαετία του '60 και ίσως και λίγο νωρίτερα ο Μπέργκμαν με τα ψυχογραφήματά του μίλησε γι' αυτή την “ασταθή” προσωπικότητα.

Η κοπέλα ηρωίδα της **“Πύλης της κολάσεως”** θεωρεί πως την κυνηγούν να την αρπάξουν, κάτι που είχε συμβεί (σύμφωνα με τις αφηγήσεις της) στα νηπιακά της

χρόνια. Όσοι έχουν αρπαχθεί φέρουν κάποιο σημάδι. Έτσι, τα μακάβρια όντα που θα έρθουν πάλι τώρα μετά από 20 χρόνια θα γνωρίζουν (από το σημάδι) ποιον θα αρπάξουν.

Οι εξελίξεις είναι δραματικές και στο τέλος η ηρωίδα απομονώνεται σε μια ντουλάπα με τα διαβολικά πλάσματα χωρίς πλέον κανένας να μπορεί να τη σώσει.

Είναι πιθανά ένας υπαινιγμός πως απορροφήθηκε από τον “κόσμο” της από τη δική της εναλλακτική πραγματικότητα. Μήπως όμως και το “σημάδι” είναι υπαινιγμός για το στίγμα της σχιζοφρένειας; Φαίνεται πως

ο σκηνοθέτης Ρόμπερτ Χάρμον δεν γυρίζει άλλο ένα θρίλερ τρόμου, αλλά ιδίως μια αγωνιακή ταινία για τις ρευστές, σύγχρονες προσωπικότητες, που γίνονται έτσι εξαιτίας κοινωνικών συγκινησιακών σοκ.

Στην ταινία “Hulk”,

στο εργαστήριο πυρηνικής τεχνοβιολογίας του Πανεπιστημίου του Μπέρκλεϊ, διαρροή ακτινοβολίας Γάμα προσβάλλει τον νεαρό βιολόγο Μπρους που φαινομενικά δεν παθαίνει τίποτα. Όταν όμως εξοργίζεται υπερβολικά, μεταμορφώνεται σ' ένα τεράστιο, πράσινο τέρας τρομαχτικής δύναμης, που καταστρέφει τα πάντα. Όταν επανέρχεται δεν θυμάται τίποτα. Αυτή η κατάσταση συνεχίζεται και έχει και παρελθόν, μια και ο πατέρας του νεαρού είχε κάμει πειράματα στον εαυτό του και, μέσω των γονιδίων, η εκτροπή πέρασε στο παιδί που, μετά την έκθεσή του στην ακτινοβολία, υφίσταται αυτή την περιστασιακή μετάλλαξη.

Το μήνυμα της ταινίας είναι σαφές. Η υπερβολή της τεχνολογίας οδήγησε σε ολέθρια αποτελέσματα και ιδίως σε μεταλλάξεις. Αν η ανθρώπινη μετάλλαξη θεωρηθεί ως μια αλλαγή ταυτότητας, ή μια ασταθής ταυτότητα, το μήνυμα που μεταφέρει η ταινία είναι σαφές.

Στον **“Εξολοθρευτή 3: Η εξέγερση των μηχανών”**, η ανησυχία που εκφράζεται είναι διπλή. Στο μέλλον, με την υπέρμετρη αύξηση της τεχνολογίας, οι μηχανές μπορούν να αποκτήσουν δική τους βούληση και να αποφασίσουν να πάρουν την κατάσταση στα χέρια τους.

Παράλληλα, βλέπουμε δύο υπερτέλεια ανθρωποειδή ρομπότ. Έχουν ανθρώπινη εμφάνιση, ξεγελούν τους πάντες, αλλά διαθέτουν και τρομερή δύναμη, ιδιαίτερα καταστροφική. Κανένας δε μπορεί να τα ξεχωρίσει από τους κανονικούς ανθρώπους. Έτσι και πάλι τίθεται το θέμα της ταυτότητας της ανθρώπινης φύσης και βασικά της αστάθειάς της.

Αστάθεια ίσον ανασφάλεια, απρόβλεπτη κατάσταση, ρευστή.

Η Ιατρική καλείται να δώσει εξηγήσεις και απαντήσεις ακόμα και να απολογηθεί. Ιδίως όμως να προτείνει λύσεις στα σκοτεινά αδιέξοδα του μέλλοντος, δηλαδή του σήμερα.

